

תורת הר שמואל

פרשת אמור - תש"ע כניסת השבת: 6:43 צאת השבת: 7:58 רבנו תם: 8:36

פרפראות הרב משה קליין

"ואמרת אליהם איש איש מבית ישראל אשר יקריבו לה' לעולה"

איש איש לרבות את הנוכרים שנודדים נדרים ונדבות בישראל, אשר יקריבו לה' עולה. כלומר כל קרבן שמקריבים עובדי כוכבים מקריבים רק עולה. מספרים שר' חיים מוולוז'ין שלח משולה לאסוף כסף עבור הישיבה, ויהודי אחד לא רצה לתת בידי המשולה, אלא שלח ישיבות לה' חיים, במכתב שצורף כתב שהוא רוצה שכל הכסף במלואו יהיה לטובת הישיבה ואינו רוצה שחלק מהכסף יהיה בשביל המשולה.

החזיר לו ר' חיים את הכסף וכתב לו שזה מנהג עכו"ם, כאשר הם נותנים עבור בית יראתם הם נותנים ישיבות ללא שליחים. ומנהג ישראל שגם יהודי ייהנה מזה והסימוכין לכך מהגמרא שמקבלים קרבנות מהנוכרים רק עולות ולא שלמים מהמעט שהגוי כשנותן, כוונתו שקרבנו יהיה כולו לה' עולה שכולה כליל ואילו בשלמים הבעלים אוכלים וגם הכהנים, והגוי אינו מבין שהוא יקדיש קרבן לה', ואנשים ייהנו ממנו. (פרדס יוסף)

"וספרתם לכם מיום הביאתכם את עומר התנופה"

למה אנחנו סופרים ארבעים ותשעה יום מיום הבאת העומר עד יום קבלת התורה, לרמוז שהא בזה תליא, אם אין קמה - אין תורה, ואם אין תורה - אין קמה. (מהר"ל)

"תספרו חמישים יום"

אם נחסר מחמישים יום, שלושים ושלושה (ל"ג בעומר), תתקבל התוצאה שבע עשרה כמניין "טוב" טו"ב ימים עד לסיום ספירת העומר הוא "מתן תורה" שעליה נאמר "טוב לי תורת פיך" או לקח טוב נתתי לכם" על "חג השבועות" נאמר וקראתם בעצם היום הזה "ז'ה" (זה (17) טוב (17) פסוק זה כאמור נאמר על חג השבועות (וגם על יוה"כ) כי "בכל יום יהיו בעיניך כחדשים" כאילו היו נצטוו עליהם, בעוד מועדים אחרים היו ואינם והחגים הם רק לסמל ולזכור (בספרים).

כמו"כ הגימטריא של ל"ג (33) בעומר אבל (33) ומיום ל"ג בעומר פסק האבל שנהגו עד אותו יום, ומכאן עוברים מ"אבל" ליום "טוב". (משב"א)

ויוציאו את המקלל אל מחוץ למחנה וירגמו אותו אבן...

"אבן" לשון יחיד. ולמה במקושש נאמר "וירגמו אותו באבנים", לשון רבים? ההסבר הוא: על המקושש יש מאן דאמר שצדיק היה ונתכוון לשם שמים, להפגין בעצמו את העונש החמור המגיע למחלל השבת, כדי שיהיה ישראלי. ולכן הרבה אבנים נפלו עליו, אבנים שונות, מצדדים שונים. חלק מאלה שהשתתפו ברגימתו עשו זאת בידיים רועדות ובכאב לב, רק כדי לקיים מצוות ה', כי הכירוהו וידעו את צדקתו וכוונתו הטובה, והאבנים שורקו בו, אבנים אחרות היו מאלה שנוקדו עליו על ידי אנשים שלא הכירו אותו ולא ידעו את צדקתו. לכן "אבנים" לשון רבים. מה שאין כן אצל המקלל. זה היה רשע מופקר אליבא דכולי עלמא, וכוונה אחת הייתה אצל כל ישראל ברגימתו. ולכן "אבן". (ר' ישעיהו מושקט מפראג)

פרשה מפורשת הרב דוד שרעבי

כתוב בפרשה (פרק כ"ב פסוק ל"ב) ולא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני ה' מקדשכם,

כתב רש"י "ונקדשתי" מסור עצמך וקדש את שמי, וכשהוא מוסר עצמו ימסור עצמו על מנת למות, שכל המוסר עצמו על מנת הנם אין עושין לו גם וכמו שמצינו בחנניה מישאל ועזריה!

DANIEL IN THE LIONS' DEN.

זאת אומרת שהפסוק מלמד אותנו שאדם צריך למסור את נפשו על קידוש השם, ורש"י מבאר שמי שמוסר את נפשו על קידוש ה' שלא יעשה זאת בכדי שהקב"ה יעשה לו נס, אלא ימסור את נפשו אפילו למות ואפילו שהוא יודע בטוח שלא יעשו לו נס!

מה הפירוש שאדם צריך למסור את נפשו למות ולקדש שם שמים אפילו שלא יעשו לו נס, האם הפירוש הוא שרק מי שמוסר את נפשו למות ולא שיעשו לו נס הוא הנקרא מקדש שם שמים אבל מי שרוצה שיעשו לו נס הוא לא נקרא שמקדש שם שמים, או האם

הפירוש הוא שגם מי שמוסר את נפשו אבל רוצה שיעשו לו נס גם הוא נקרא מקדש שם שמים רק לא עושים לו נס בגלל שהוא מסר את נפשו בכדי שיעשו לו נס, אבל באמת גם הוא נקרא מקדש שם שמים.

ובגמרא ברכות דף כ' ע"א כתוב - "אמר ליה ר' פפא לאביי מאי שנא ראשונים דאיתרחיש להו ניסא ומאי שנא

תפילת מנחה וערבית
מתקיים מנין לתפילת מנחה בכל יום 20 דקות לפני השקיעה, ערבית בצאת הכוכבים, בין מנחה לערבית שיעור במשנה ברורה מאת הגאון הרב יעקב סטפנסקי שליטא

משפט שלמה הרב שלמה כהן

המקרה:

נדי גרניט וסולי אבן הם שני שכנים הגרים בגולדרס גרין שבלונדון. לשמחתם ראו בעיתון

פרסומת לדירת נופש בירושלים שתהיה פנויה אחרי פסח. כל אחד מהם החליט לקחת חופש, ויחד עם בני-משפחתם יסעו לארץ הקודש. הם יצרו קשר עם בעל הבית, יהודי בשם חנניה חלילה, וקבעו שסולי ומשפחתו ישכירו את הדירה לשבוע הראשון וגדי ומשפחתו לשבוע השני. כל אחד מהשניים שילם מקדמה בסך

אלף שקלים וסוכם שאת שאר הכסף, עוד חמשת אלפים שקלים, ישלם כל אחד מהם בסוף שהותו כלומר בסוף השבוע שלו.

אולם "רבות מחשבות בלב איש ועצת ד' היא תקום". בבוקר הטיסה של משפחת אבן התעורר מר סולי אבן עם חום גבוה ופצעים בכל גופו, הוא כמובן לא יכול היה לנסוע והם ביטלו הנופש.

בשבוע שאחריו, הגיע תורה של משפחת גרניט לנסוע, בערב טיסתם התפרץ הר געש באיסלנד שגרם לענן כבד. כל

הטיסות לאירופה קורקעו, כולל כמובן הטיסה

מצות ה' ועל כן אפילו שראוי שיעשו לו גם בכל זאת מנכה הנם מזכויותיו, ולכן אין עושים לו גם כדי שלא יחסר מן הזכויות!!
מה זה נקרא למסור את עצמו על קידוש השם?

זה לא דוקא למות לגמרי, אלא אפילו אם אדם מת קצת בכדי לעשות את רצון הבורא זה קידוש שם שמים, ולמשל, אדם יושב בשעה קבועה ולומד תורה שעה ביום, הרי בשעה הזו הוא הורג שעה של העולם הזה, הוא ממית את עצמו בשעה הזו! ולכבוד מי הוא עושה את זה? לכבוד הקדוש ברוך הוא בכדי ללמוד את תורתו! ולכן בזה גם כן אם אדם יושב ולומד שעה ואומר לעצמו שהקדוש ברוך הוא ישלים לי את העבודה שהייתי צריך לעבוד בשעה הזו ולהרוויח כסף, אז זה כמו שהוא מוסר את נפשו על קידוש השם אבל בשביל שיעשו לו גם!!

ומה למדנו? למדנו כעת שאם אדם מוסר את נפשו בכדי שיעשו לו גם לא עושים לו גם אפילו שנחשב שהוא מוסר את נפשו ויקבל שכר בשמים!

אבל אם אדם לומד שעה ביום ואומר שהוא עושה כך בין אם יושלם לו הרווח ובין אם לא יושלם לו הרווח של אותה השעה, הרי הוא מוסר נפש לכבוד הבורא יתברך ותורתו ומראה שהעולם הזה לא נחשב בעיניו לכלום כנגד מצוות ה' כי זה עיקר הסיבה שהוא נמצא כאן, ולמדנו שמי שמוסר את נפשו לא בכדי שיעשו לו גם אז עושים לו!

אנן דלא מתרחיש לן ניסא, אי משום תנווי", זאת אומרת ששאל ר' פפא את אביו למה הראשונים היו נעשים להם ניסים ואנו לא עושים לנו ניסים? אם בגלל הלימוד הרי גם אנחנו לומדים? וענה לו אביו "אמר ליה קמאי הוו קא מסרי נפשיהו אקדושת ה' אנן לא מסרינן נפשינן אקדושת השם", והביאור - שענה לו שהראשונים היו מוסרים את נפשם לא בשביל שיעשו להם ניסים, אלא אפילו אם הוא ימות הם היו מוסרים את נפשם ולכן נעשו להם ניסים, אבל אנחנו אפילו שאנו מוסרים נפש על קדושת השם אבל אנו רוצים שיעשו לנו גם והצלה ולכן לא נעשים לנו ניסים!!

רואים ששניהם נקראים שאדם מקדש שם שמים, ורק ההבדל הוא שמי שמוסר את נפשו לא בשביל שיעשו לו גם אז עושים לו גם, אבל מי שמוסר את נפשו אבל רוצה שיעשו לו גם לא עושים לו גם, אפילו ששניהם נקראים שמקדשים שם שמים.

ולמה באמת מי שרוצה שיעשו לו גם לא עושים לו, ורק מי שלא רוצה שיעשו לו גם עושים לו?

הביאור הוא כך:

בספר בניהו בן יהוידע של הבן איש חי כתוב שכשנעשה גם לאדם מנכים לו מזכויותיו, ולכן אם אדם מוסר את עצמו שלא על מנת שיעשו לו גם, הוא מראה שהעולם הזה לא נחשב בעיניו לכלום ולכן הגם לא מנכה מזכויותיו ולכן עושים לו גם, אבל מי שמוסר את נפשו אבל רוצה שיעשו לו גם הוא מראה שהעולם הזה חשוב בעיניו כנגד

משפט שלמה - המשך

לכן במקרה שלנו, שמכת מדינה מנעה ממשפחת גרניט להשתמש בדירת הנופש הם יכולים למעון קים לי על מה שלא שלמו, כפי שהרמ"א סובר, ולחזור בהם מהסכמתם לשכור את הדירה, כך הם לא צריכים לשלם את חמשת אלפים השקלים. אולם על מה שכבר שילמו אינם יכולים להוציא כי מר חלילה יכול למעון קים לי כדעת השו"ע, ואינו צריך להחזיר.

משפחת אבן ספגו מכה פרטית, וכיוון שכבר שכרו את הדירה הם צריכים לשלם על כל התקופה ואין בזה טענה של אנוס רחמנה פטרי, כי שכירות ליומיה ממכר הוא והוא כאילו הם קנו את הדירה בתשלום המקדמה לשבוע ימים, ואין האנוס של מר אבן יכול לבטל את זה. לכן מר אבן, לא רק שאינו מקבל בחזרה את המקדמה, אלא שצריך גם לשלם עבור כל השבוע.

יש לציין שבמקרה של מכת מדינה אם ניתן לתקן את העניין ע"י "טורח ותחבולות", אין זה נחשב מכת מדינה. לכן בעניין המקרה המובא בנמרא ב"מ המובאת למעלה, כל המעיינות במדינה אמנם התייבשו אולם אם אפשר להביא מים ממקום אחר למרות שטרחה רבה כלולה בכך, אין זו מכת מדינה ואין מנכים משכירותו של המשכיר.

ובמקרה שלנו, אם שתי המשפחות שכרו דירות נופש בשווייץ למשל, אע"פ שכל המיסות קורקעו ניתן להגיע לשם ברכבת ואפילו ברכב פרטי, ולא יחשב הדבר למכת מדינה.

שלו צריך לשלם על כל השבוע. **גדי** גרניט, שהתפרצות הר הגעש מנעה ממנו מלהגיע אינו צריך לשלם על כל השבוע, אולם אינו מקבל בחזרה את המקדמה ששלם.

הסבר:

מצאנו חילוק בדיני ממונות בין שני סוגי מכות המונעות שמוש בדבר שהושכר "מכה פרטית", ו"מכת מדינה".

בגמ' ב"מ דף ק"ג מובא שראובן שכר שדה משמעון ובאמצע השנה התייבש המעיין שמשקה את השדה. אם רק המעיין הזה התייבש אין המשכיר צריך לנקות משכירותו אע"פ שכעת שדה זה לא יניב את פירותיו למרות שזו היתה כוונתו בכך ששכרו. אולם אם התייבשו כל המעיינות במדינה צריך המשכיר לנכות לו משכירותו כי זוהי "מכת מדינה". וההבדל בין מכה פרטית למכת מדינה הוא שאם המכה פגעה רק ביהודי אחד נראה שמזלו הרע גרם לו לכך, וההפסד הוא שלו. אולם במקרה של מכה כללית שפגעה בכל המדינה אין לתלות בכך את מזלו של השוכר אלא במזל של כולם לכן הדין הוא שכולם יפסידו ולכן מנכה לו מהשכירות באופן שגם השוכר וגם המשכיר מפסידים.

ובחושן משפט ס' שכ"א סעיף א' מבואר שיש פוסקים הסוברים שמדובר דוקא בעבר, אולם לעניין העתיד במכת מדינה יכול השוכר לחזור בו מהסכם השכירות, וכן נפסק ברמ"א.

מלונדון, ולא יכלה משפחת גרניט להגיע לדירת הנופש.

שניהם ביקשו ממר חלילה להחזיר להם את המקדמות ששלמו, בסך אלף נ"ט כל אחד, אולם תשובתו היתה שלא רק שהוא לא מתכוון להחזיר להם את המקדמה אלא שעליהם לשלם לו על השבועיים אע"פ שלא יכלו להגיע וגם אם הסיבה מובנת.

סולי וגדי סרבנו, שני הצדדים נגשו לכ"ד.

הטענות:

סולי אבן טוען שהמחלה שתקפה אותו מנעה ממנו מלהגיע, אע"פ שמשמש ציפה לנופש הזה נבצר הדבר ממנו שלא מרצונו, ו"אנוס רחמנה פטרי" לכן אי אפשר לחייבו על השבוע שהזמין והוא מצפה לקבל בחזרה את המקדמה ששלם.

גדי גרניט טוען שגם המקרה שלו הוא בגדר אנוס, דהיינו התפרצות הר הגעש מנעה ממנו מלהגיע לכן הוא פטור כמו סולי וצריכים להחזיר גם לו את המקדמה ששלם.

חנניה חלילה טוען שגם סולי וגם גדי כבר שכרו את הדירה, כל אחד לתקופה שלו, וכלל לא אכפת לו אם הם הגיעו או לא. הוא דאג שהדירה תהיה פנויה וצר לו על מה שקרה לשניהם, אולם ככלות הכול הדירה כבר הושכרה להם ופשוט שהם צריכים לשלם.

פסק-דין:

סולי אבן, שלא יכול היה להגיע מחמת המחלה

(פרקי אבות לשון לימודים)

כל המכבד את התורה גופו מכבד על הבריות,

יבואר כי המכבד תורה מכובד והמחלל מחולל, ויל"ע במאן דלא מכבד ולא מחלל מאי, אם מכובד מחולל או בסתם עומד.

הנה תחילה יש לפרש מהו כיבוד של תורה ומהו חילול, בגמ' סנהדרין צ"ט אמרין כי דבר ה' בזה ר' נהוראי אומר כל שאפשר לעסוק בתורה ואינו עוסק, ויבואר כי בזיון תורה הוה במה שאינו עוסק בה אלא מניחה ע"י שיבחר כילוי הזמן, ונמצא שכיבוד של תורה הוה בעוסק בה ממה שיבחר לימודה על פני הבטלה או עסק ממון, ורק בהכי לא איקרי בכלל דבר ה' בזה, ועיין חובת הלבבות שער חשבון הנפש פרק ג' החשבון החמישי, שיש לו לאדם להתבונן במה שיתעכב מעמל לימוד התורה ומלעמוד על עניניו, שאילו היה מקבל כתב מן המלך הרי אף שהלשון יקשה והוא מסופק בהבנתו, היה נותן כל לבו ושכלו בו לעמוד על דברי כתב המלך עד שיבין כונתו בו, וכשהוא עושה כל זה בשביל לעמוד על דברי בן תמותה הא כמה חייב היה לעמול כפלי כפלים עד שיכין ספר אלהיו אשר הוא חייו והצלחתו, ואיך יתיר לעצמו להתעלם מן הכתב הרי זה דומה למעשה מי שנאמר בו בדניאל פרק ה' ולאליהו כספא ודהבא נחשא פרזלא אעא ואבנא וגו' ולאליהו די נשמתך בידה וכל ארחתך לה לא הדרת, ויפורש מדבריו ענין הבזיון מפני מה המניח עסק תורה נמצא שמבזה אותה, נמצינו אומרים כי כיבוד תורה הוא ע"י לימודה, וע"כ המכבד את התורה ע"י לימודה גופו מכובד והמחלל את התורה ע"י שבטל הימנה גופו מחולל, הרי שלא יתכן עומד סתם שתמיד נמצא או מכבד או מחלל שבסתם עומד הוא ביטול וחילול.

כל המכבד את התורה גופו מכבד על הבריות,

בשבת דף ק"ד ע"א, אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל תלמיד חכם שנמצא רבב על כגדו חייב מיתה שנאמר כל משנאי אהבו מות אל תקרי משנאי אלא משנאי, ופירש"י חייב מיתה שצריך להיות חשוב והגון לכבוד תורתו, משנאי שממאסין עצמן בעיני הבריות והבריות אומרים אוי להם ללומדי התורה שהם מאוסים ומגונים נמצא זה משנאי את התורה ע"כ, הנה זה במשנאי התורה על הבריות, אבל גדר כבוד התורה הוא גדר אחר ולא נמדד רק בבריות.

ובגמ' ברכות מ"ז ע"א, רבין ואבוי הוו קא אזלי באורחא, קדמיה חמריה דרבין לדאבוי ולא אמר ליה גיזיל מר, אמר מדסליק האי מרבנן ממערבא גם ליה דעתיה, כי מטא לפתחא דבי כנישתא אמר ליה גיזיל מר, אמר ליה ועד השתא לאו מר אנא ע"כ, ובגמ' שבת דף נ"א ע"ב לוי בריה דרב הונא בר חייא ורבה בר רב הונא הוו קאזלי באורחא, קדמיה חמרא דלוי לחמרא דרבה בר רב הונא, חלש דעתיה דרבה בר רב הונא אמר אימא ליה מילתא כי היכי דאיתותב דעתיה וכו', הנה אם היו רואים הבריות שהקפידו על קדימת חמור היו אומרים ודאי איזה גאווה, אלא חזינן שאין הכבוד והגאווה נמדדים באנשים קטנים השופטים ברגש, אלא רק הת"ח מודד מהו כבוד התורה ומהו גאווה, ועל הת"ח לכבד תורתו וזהו כבוד התורה, וזה ביאור כל המכבד את התורה גופו מכבד על הבריות, שכל המכבד תורתו ולא כיבוד עצמו אז גופו מכובד על הבריות.

בעת נבדוק והאמת בידינו להחליט מה נכון ומה לא, אם אדם תורם לצדקה בשביל שיעשו לו פדיונות וקמיעים, בשביל שיכרכו אותו וישחמו מעל לראשו תרנגולות, שימכרו לו יינות של ברכה או ישימו לו קמיע מתחת לבלאמה הימנית של דלת הכניסה הקדמית האם זה יעזור? הרי זה אדם שעושה מצוה על מנת שיעשו לו נס! והמקדש שם שמים על מנת שיעשו לו נס לא עושים לו נס! ואם במקרה כן נתנו לו ישועה פעם אחת הרי שזה על חשבוננו, מהחשבון שלו בשמים ניקו לו מזכויותיו, האם זה כדאי לבזבז את כל החסכונות הנצחיים?

אדם שנותן לצדקה הוא ממית עצמו על קידוש השם, כי ממנו של אדם חביב בעיניו ולכן קוראים לזה "דמים", אם נותן לצדקה שלא על מנת שיעשו לו נס אלא רק בכדי להרבות תורה וקדושה לכבודו יתברך הרי שהוא מקדש שם שמים שלא על מנת שיעשו לו נס והוא מראה שהעולם הזה אינו חשוב בעיניו, ואז עושים לו נס, ולא מנכים לו מזכויותיו!!

אדם שיושב וקובע זמן לימוד בכל יום של שעה הוא מוסר נפשו לכבודו יתברך, ולמה הוא עושה זאת? לא בשביל שיעשו לו נס אלא לכבודו יתברך!! אדם זה רואה ישועה, אדם זה עושים לו נס ולא מנכים לו מחשבוננו בשמים!!

ונסיים במשל קטן:

בעולם הזה איך מדינה מבטיחה את עצמה שהתושבים לא ימרדו בה, הדרך לעשות זאת וכך באמת עושים זה על ידי שנותנים לך אפשרות להרוויח כסף ואדם לא רוצה להפסיד את ההזדמנות הזאת, אחר כך נותנים לו משכנתא בשביל לקנות בית ואז הוא עבד של המדינה עשר או עשרים שנה כי יש לו בית והוא לא רוצה להפסיד אותו, כך האדם נהיה מחובר למדינה בלי שהוא מתכוון לכך, הוא כבר תלוי ברשויות ואינו יכול להרשות לעצמו לעשות כל מה שליבו חפץ! ולכן מסיבה זו עיקר הבעיות והמרירות הם במדינות עניות במקומות שאין לאנשים מה להפסיד, ולכן מדינות משתדלות לפתח מדינות אחרות לא בשביל שיהיה לתושבים נוח, אלא בשביל שיהיה להם חיבור למדינה ושהיה להם מה להפסיד ואז יש שלטון ויש שקט!!

כך גם בעבודת ה', יש אנשים שמחוברים ותלויים בחומר ויש שאינם מחוברים לעולם הזה ולכן מרגישים שאין כאן הפסד בכלל, אם אדם מוכן למסור את עצמו על קידוש ה' זה מעלה גדולה, זה מראה שהוא לא מחובר עם צינור הונה לחומר של העולם הזה, ואם הוא מוכן למסור את נפשו אפילו כשהוא יודע שאין לו נס שיציל אותו הרי זה מראה שהאדם הזה הוא בכלל לא מחובר לחומר ולאדם כזה עושים נס אפילו שהוא לא מצפה לזה.

אם מוסרים נפש לחינוך הילדים ואדם ממש הורג מהעולם הזה שלו לכבודו יתברך, הוא מראה שכל קיומו בעולם הזה הוא למטרה מסוימת וזה מה שחשוב בעיניו, זה נקרא שהוא מקדש שם שמים!!! **שנזכה להיות מעובדי השם וממקדשי שם שמים באמת!**

(ה) 'תום' צ"מ ל': ד"ה אלא ח"ל מת מזה חמיר עפי שמוטל בציון פן יסירה או יאכלנה כלבים כו' ערום הוי גנות ובציון גדול כדלמור (ויצמות סג): אין לך משוקן יותר מאחורו שהוא מהלך ערום ע"ל. (ב) ע' צמ"צ סק"ט צ"ש המ"א צ"ש מרדכי סברות לז. וע"ש צמ"צ בחיבוריו, ובצ"מ סק"ט. (ג) וע"ש צמ"צ סק"ט מה לענין אם יכול למרה לציורו, ומה הוא מפני שכן שכן גנאי גדול. (ד) אצל ע"ש צמ"צ סק"ט מצינו צמ"צ שחייב לפשוט העלית מיד. ואף אם יהיה גנאי גדול, כגון שאין לו צגד אלא זו והיה שבו עומד ערום, ממ' מחייב לפשוט מיד. כיון שהוא עובר בידים בלא תפעה ארצות, ואף לא לדחות בשום פנים, כדכתיב "אין חממה ואין חצונה ואין ענה לגד ה'". (ה) וזו אחד מטענות הקסאפארוטיב לענין להשתמש צמטריה צבצת מפני כבוד הבריות. (ו) אגרמי יוד' ח"ו. ס' ע' ח"ל ומטעם שהוא כבדון לה אם זהו מושם כבוד הבריות לא תפשו, ומשם שאין צוה ציון כי"ב ידוע לכל שהגסים אין כו'. ומה שצמ"צ מציין כשהוא מנאחש עם אלו שאין שמוחת דיוי התורה לא להשיב בזבח אם לכבוד הבריות להחיר אסורים ואף לא מנהג ישראל בשביל א', כיון לדבריהם עוד שלל תפציהם אף לענין בקיום מולת התורה ע"ל. (ז) ע"ש צמ"צ סק"ט שהציו מהמ"א שאין להקל אלא"י גם יהיה לו הפסד רב, וגם שהוא לא קיים מולת פרו רבו עדיין. וזה מטעמות הרמ"א. וע"ש צב"ל ס"ס י"ד דיוקא ובצ"מ סק"ט עוד יורו שהחירו מפני כבוד הבריות לפרוק שיטה אחרת. (ח) ע' שצו ע"ש שצב לענין זו ולענין גרף של שהוא גם מנוסם מ"כצוד הצריות". וע"ש צ"ש פ"כ"ג ס"ט. (ט) ע"ש צמ"צ סק"לד שהחירו כדי יהיה אפשר לפנות עליו מושם כבוד הבריות, וכל הסוה"ס של לא הורכב לענין אם מותר להוציא לברמלית, רק עסק לענין טעלע מוקא. ומשמע שהוא היתר שמוחד למוקא, ואין להקל עוד (ולענין שיטת 'תום' ע' שצו ע"ש). ומשמעות הר"ב, שאיך אף הוא אפשר לפנות עליו, ואפשר"י אם מניין להוציא לברמלית. וז"ל למד א' גרוע מאזנים ומקראות, ואפשר לדחוק שפא"י שכול לפנות ממוקס אחרת, משא"ל לענין קומת. ע"ש כעין א' צ"ש ע' ש"א ס"ב ומ"ב שם סק"ט לענין אם יש להם מוקס לנאח. זו [ולענין הכדורים ההנזנים לתוך אכלה מפני נקיות, שהוא אסור דרבנן מפני משא"ל"ג של מנוח (לכאורה). יש לדון אם מותר להשאר שם צבצת מפני כבוד הבריות ושמועתי מר"ב ש' שאין להקל צבית פרטי שאין תור"כ כ"ז (ואם ששה) מותר להסירה לענין צבצת עומה כללית ד', שסמכתה איו חשכ סכותר, שאינו מחובר כ"ז כמו תמונה של החז"א". אצל צבאלה לציורי יש לומר להקל, וע"ל]. (י) אגרמי יוד' ח"א ס' קא ח"ל דבר מה שקבץ כבר מן פדיון הבן צמטות על יום שגשג לעת ערב ושלחו הזמנות למתיריהם והיה צוה צבצת וכבוד הבריות מה נעשו. והשצתי שלע"ז צבזוף כזה יכולים לעשות הפדיון אחר זאת הכובצים שהיה כבר ציוס ל"א. ואף שחסר עדין לכ"ע יום ומחלה ותפ"צ חלקים שהשצ"ז שמוע שאין יכולין לפדותו, כיון ולהצטיי"א כו' לכן ממוקס צבזוף גדול כבוד הבריות יש לעשות הפדיון ואף שהוא שלל כמו שטריה גדול כבוד הבריות שדחה לא תסור. ועיין צמ"א ס' ש"ע צבצורה העשואין עד אשר לאח זאת הכובצים דליל שבו שהחיר מושם כבוד הבריות וז"ש הב"ע ע"ל. וע"ש צבצמ"א א"ח ח"א ס' ג'.